

Народна банка Србије

ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА АНКЕТЕ О КРЕДИТНОЈ АКТИВНОСТИ БАНАКА

Извештај за прво тромесечје 2026.

Београд, мај 2026.

Уводна напомена

Народна банка Србије је 2014. године почела да спроводи анкету о кредитној активности банака. Циљ те анкете је унапређење анализе кретања на кредитном тржишту увидом у ставове представника банака о оствареним и очекиваним променама и на страни понуде кредита и на страни тражње приватног сектора за кредитима.

Анкета се састоји од десет питања која се односе на кредите привреди и становништву. Испитаници одговарају о промени кредитних стандарда,¹ као и утицају фактора на њихову промену, затим о промени услова одобравања кредита, промени тражње за кредитима и утицају фактора на промену тражње.

У овом документу **сумирани су резултати анкете спроведене од 1. до 20. априла 2026. године.** У анкети су исказани ставови представника банака о променама током првог тромесечја 2026. године и очекиваним променама на кредитном тржишту у другом тромесечју 2026. године. У анкети су учествовали представници 17 банака, што обезбеђује репрезентативну покривеност кредитног тржишта, јер учешће ових банака износи преко 99% билансне суме банкарског сектора.

Резултати анкете су приказани у виду нето процената. Нето проценат за одговоре на питања о понуди кредита дефинисан је као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да су кредитни стандарди *знатно пооштрени* и *донекле пооштрени* и збира учешћа банака које су одговориле да су *знатно ублажени* и *донекле ублажени*. Позитивна вредност нето процента указује на нето пооштравање, а негативна на нето ублажавање кредитних стандарда. Нето проценат за одговоре на питања о факторима дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео пооштравању и учешћа банака које су одговориле да је допринео ублажавању кредитних стандарда. Када је у питању тражња за кредитима, нето проценат је дефинисан као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да је она *знатно повећана* и *донекле повећана* и збира процената банака које су одговориле да је *знатно смањена* и *донекле смањена*. Према томе, позитивна вредност нето процента указује на нето повећање, а негативна на нето смањење тражње.

У графичком приказу резултата, термин *девизни* односи се на кредите одобрене у инострану валути или динарима који су индексирани девизном клаузулом.

¹ Кредитни стандарди су писане и неписане интерне смернице или критеријуми који одражавају кредитну политику банке (нпр. приоритети у погледу врсте кредита, колатерала, сектора, региона и сл.).

САДРЖАЈ

Резиме	3
1. Кредити привреди	4
1.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену ..	4
1.2. Услови одобравања кредита привреди.....	5
1.3. Тражња привреде за кредитима и фактори који је опредељују	6
2. Кредити становништву	7
2.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену ..	7
2.2. Услови одобравања кредита становништву	8
2.3. Тражња становништва за кредитима и фактори који је опредељују	9

Резиме

Резултати априлске анкете показују да су банке у Т1, укупно посматрано, благо поштриле стандарде по којима су одобравале кредите привреди, услед поштравања стандарда код дугорочних кредита. С друге стране, стандарди по којима су одобравани краткорочни кредити привреди остали су непромењени. Банке не очекују промену стандарда по којима ће одобравати кредите привреди током Т2.

Према оцени банака, привреда је смањила тражњу за готово свим врстама кредитима током Т1, што се може објаснити сезонским факторима, док за Т2 очекују њен опоравак и раст тражње.

Банке су у Т1 наставиле са ублажавањем стандарда по којима су одобравале кредите становништву, док за Т2, након више од две године ублажавања, очекују њихово умерено поштравање.

Оцена банака је да је становништво повећало тражњу за готово свим врстама кредита у Т1, а даљи раст очекују и током Т2.

Табела 1: Оцене банака у погледу понуде и тражње издвојених категорија кредита

	Понуда (кредитни стандарди)		Тражња	
	Т1 2026.	Т2 2026. (очекивања)	Т1 2026.	Т2 2026. (очекивања)
Привреда	↑	-	↓	↑
Динарски				
Краткорочни	-	-	↓	↑
Дугорочни	↑	-	↓	↑
Девизни/девизно индексирани				
Краткорочни	-	-	↓	↑
Дугорочни	↗	-	↑	↑
Становништво	↓	↑	↑	↑
Готовински (динарски)	↓	↑	↑	↑
За рефинансирање (динарски)	↓	↑	↑	↑
Стамбени (дев./дев.индексирани)	-	↑	↑	↑
Потрошачки (дев./дев.индексирани)	-	-	↑	↗

Легенда:

- ↑ Повећање тражње (нето проценат већи од 5%)
- ↑ Поштравање кредитних стандарда (нето проценат већи од 5%)
- ↗ Повећање тражње / поштравање кредитних стандарда (нето проценат до 5%)
- без промене
- ↘ Смањење тражње / ублажавање кредитних стандарда (нето проценат до 5%)
- ↓ Смањење тражње (нето проценат већи од 5%)
- ↓ Ублажавање кредитних стандарда (нето проценат већи од 5%)

1. Кредити привреди

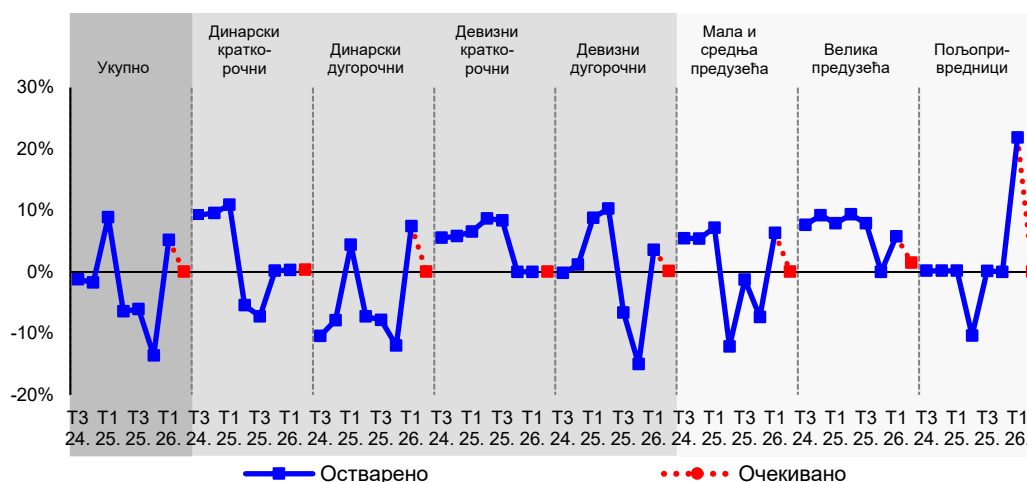
1.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену

Резултати априлске анкете показују да су банке, први пут након годину дана, у Т1 поштриле стандарде по којима су одобравале кредите привреди. Поштравање је забележено код дугорочних динарских и девизних/девизно индексираних кредита, док су стандарди по којима су одобравани краткорочни кредити свих валутних структура остали непромењени. При томе, стандарди су поштрени за предузећа свих величина, као и за пољопривреднике.

У смеру поштравања кредитних стандарда у Т1 деловали су повећани трошкови извора за кредите, као и повећана перцепција ризика, која се огледа у неповољнијим оценама опште економске ситуације. Насупрот томе, у смеру ублажавања кредитних стандарда деловала је повећана конкуренција у банкарском сектору. Банке очекују повећање трошкова извора финансирања кредита, пре свега код девизних/девизно индексираних кредита, што се може довести у везу с волатилношћу *EURIBOR*-а у претходном периоду под утицајем заоштравања геополитичких тензија.

Банке не очекују промену стандарда по којима ће одобравати кредите привреди у Т2.

Промена кредитних стандарда у одобравању кредита и кредитних линија предузећима
(нето проценат)

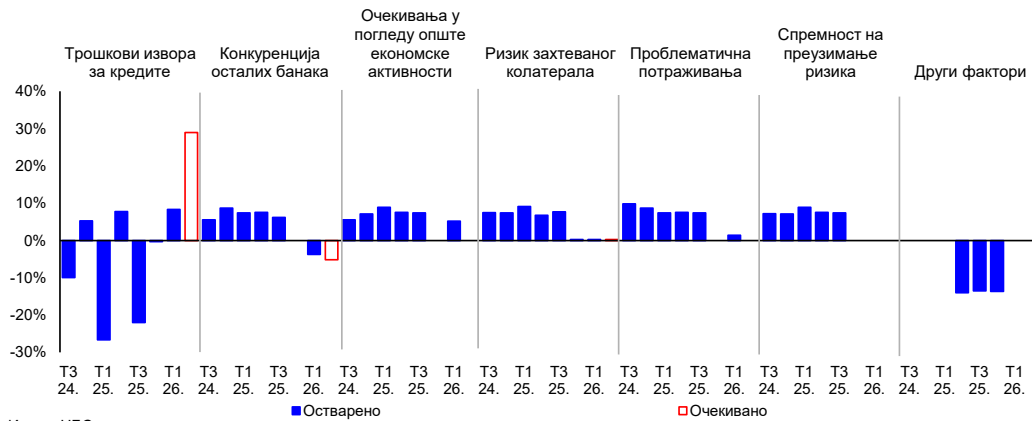

Извор: НБС.

* Нето проценат за одговоре на питања о понуди кредита дефинисан је као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да су кредитни стандарди поштрени и збира учешћа банака које су одговориле да су ублажени.

** Позитивна вредност указује на поштравање кредитних стандарда, негативна на ублажавање кредитних стандарда.

Утицај фактора на промену кредитних стандарда у одобравању кредита и кредитних линија предузећима
(нето проценат)

Извор: НБС.

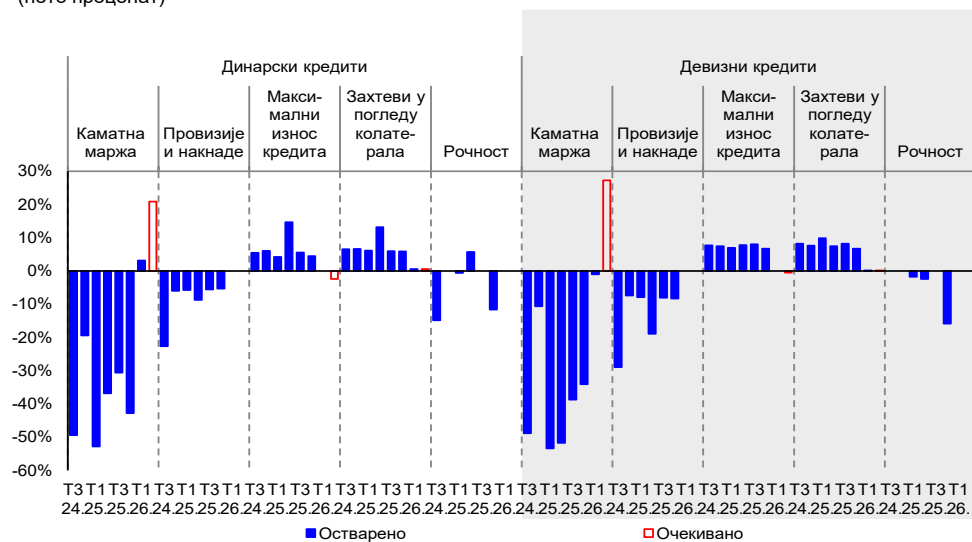
* Нето проценат за одговоре на питања о факторима дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео поштравању и учешћа банака које су одговориле да је допринео ублажавању кредитних стандарда.

** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора поштравању кредитних стандарда, негативна на допринос датог фактора ублажавању кредитних стандарда.

1.2. Услови одобравања кредита привреди

Услови по којима су одобрени кредити привреди, према оцени банака, генерално нису значајније мењани. Банке су истакле да су ценовни услови кредита – каматне марже и провизије и накнаде, укупно посматрано, остали непромењени у Т1. Посматрано по величини предузећа, каматне марже благо су повећане за мала и средња предузећа, док су за велика предузећа смањене. Поред тога, банке су рекле да су у Т1 повећале максималан износ кредита.

Промена услова за одобравање кредита и кредитних линија предузећима
(нето проценат)

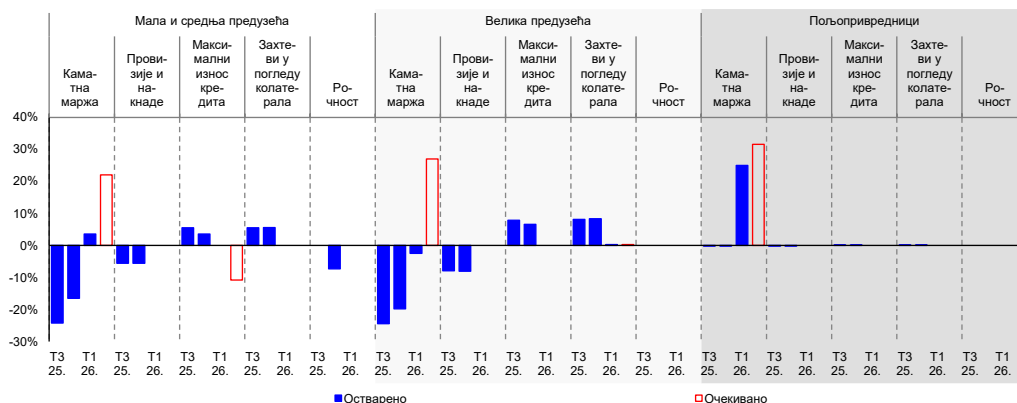

Извор: НБС.

* Нето проценат за одговоре на питања о условима кредита дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати услов кредита поштравен и учешћа банака које су одговориле да је ублажен.

** Позитивна вредност указује на поштравање услова, негативна на ублажавање услова.

Промена услова за одобравање кредита и кредитних линија предузећима (нето проценат)

Извор: НБС.

* Нето проценат за одговоре на питања о условима кредита дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати услов кредита поштрен и учешћа банака које су одговориле да је ублажен.

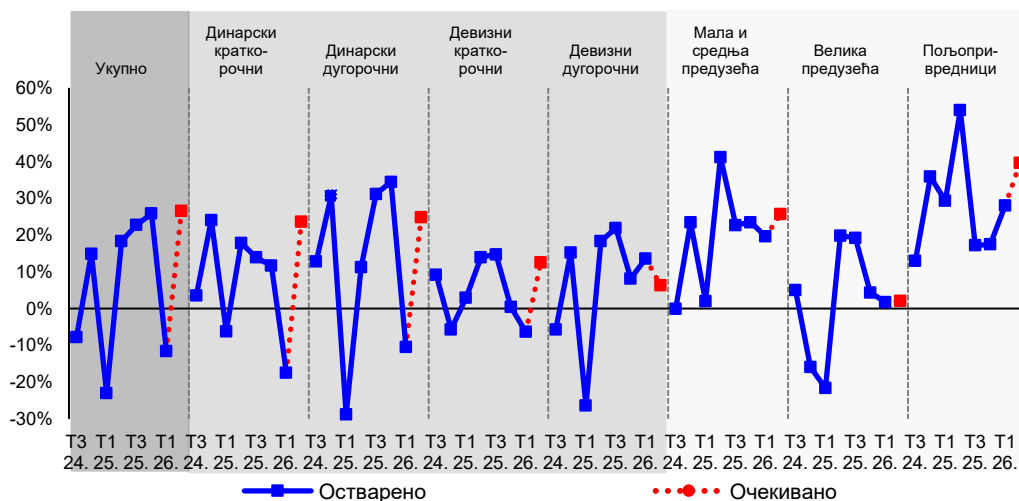
** Позитивна вредност указује на поштравање услова, негативна на ублажавање услова.

С друге стране, банке очекују раст каматних маржи у Т2 и код динарских и код девизних/девизно индексираних кредита привреди.

1.3. Тражња привреде за кредитима и фактори који је опредељују

Банке су оцениле да је тражња привредника за кредитима у Т1 смањена за готово свим врстама кредита, изузев за дугорочним девизним/девизно индексираним кредитима, за којима је тражња повећана. Пад тражње последица је мањих потреба за финансирање капиталних инвестиција, док је у супротном смеру деловала повећана потреба предузећа за финансирање обртних средстава. Поред тога, раст тражње код пољопривредника резултат је и субвенционисаних кредита уз помоћ међународних финансијских институција и фондова.

Промена тражње предузећа за кредитима (нето проценат)

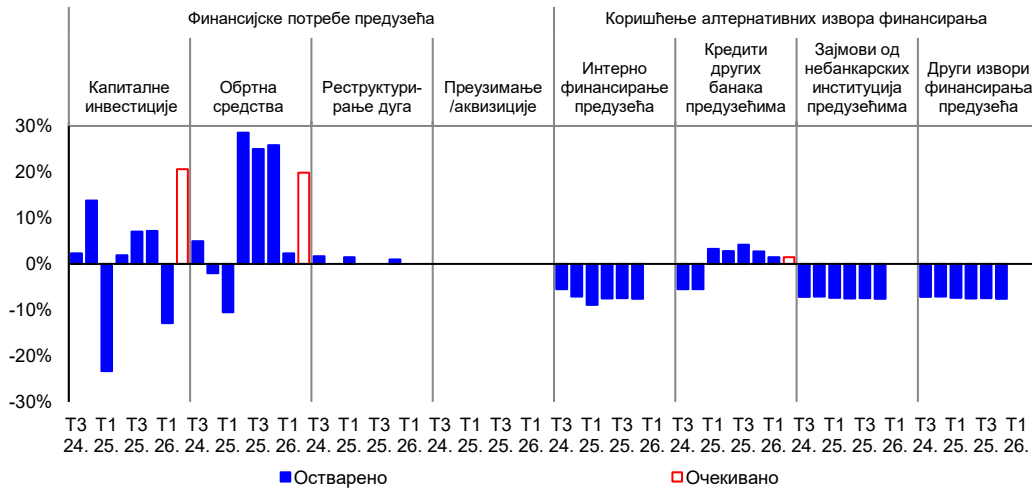
Извор: НБС.

* Нето проценат је дефинисан као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да је тражња повећана и збира процената банака које су одговориле да је смањена.

** Позитивна вредност указује на повећање тражње, негативна на смањење тражње.

Банке очекују да ће у Т2 порастити тражња привреде за свим врстама кредита, што ће бити подстакнуто већим потребама за финансирањем обртних средстава и капиталних инвестиција.

Утицај фактора на промену тражње предузећа за кредитима
(нето проценат)

Извор: НБС.

* Нето проценат за одговоре на питања о факторима тражње дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео расту тражње и учешћа банака које су одговориле да је допринео смањењу тражње.

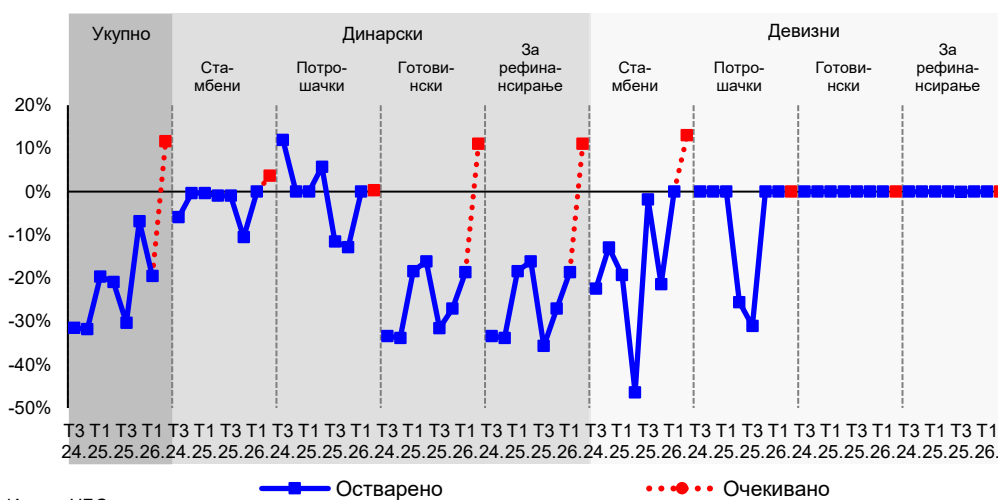
** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора повећању тражње, негативна на допринос датог фактора смањењу тражње.

2. Кредити становништву

2.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену

Резултати анкете показују да су кредитни стандарди становништву у Т1 ублажени захваљујући ублажавању стандарда код динарских готовинских кредита и кредита за рефинансирање.

Промена кредитних стандарда у одобравању кредита становништву
(нето проценат)

Извор: НБС.

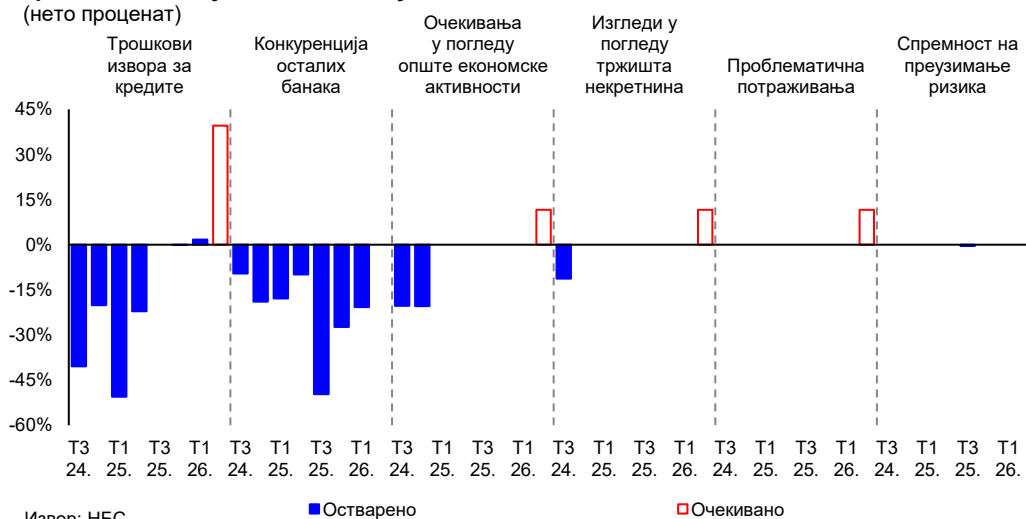
* Нето проценат за одговоре на питања о понуди кредита дефинисан је као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да су кредитни стандарди поштрени и збира учешћа банака које су одговориле да су ублажени.

** Позитивна вредност указује на поштравање кредитних стандарда, негативна на ублажавање кредитних стандарда.

У смеру ублажавања стандарда у Т1 у највећој мери је утицала конкуренција у банкарском сектору. Поред овог фактора, ублажавању кредитних стандарда код девизно индексираних кредита становништву допринела је и већа спремност банака за преузимање ризика, односно његова смањена перцепција. С друге стране, трошкови извора за кредите деловали су у смеру благог поштравања стандарда током Т1.

Банке у Т2 очекују поштравање кредитних стандарда за становништво по основу очекиваног раста трошкова извора финансирања и повећане перцепције ризика.

Утицај појединих фактора на промену кредитних стандарда у одобравању кредита и кредитних линија становништву (нето проценат)

Извор: НБС.

* Нето проценат за одговоре на питања о факторима дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео поштравању и учешћа банака које су одговориле да је допринео ублажавању кредитних стандарда.

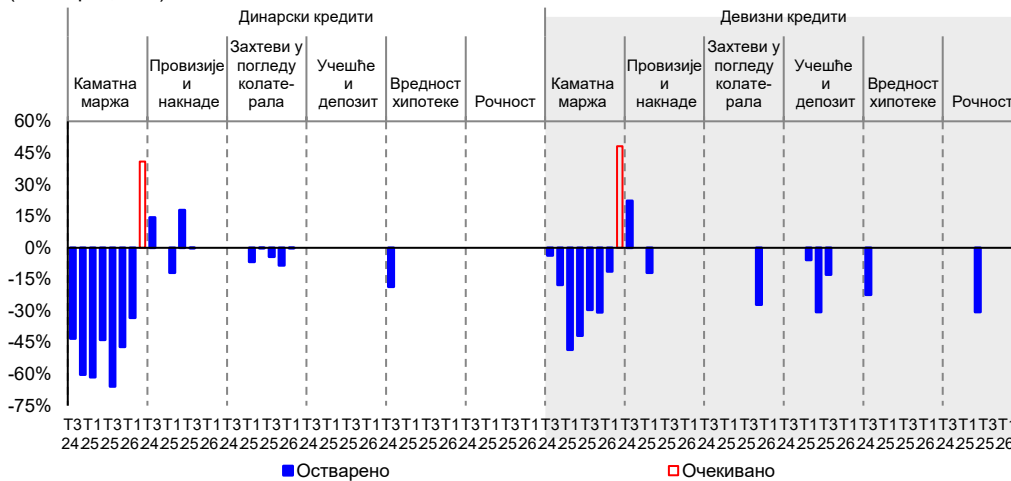
** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора поштравању кредитних стандарда, негативна на допринос датог фактора ублажавању кредитних стандарда.

2.2. Услови одобравања кредита становништву

Услови по којима су одобрани кредити становништву у Т1 ублажени су по основу смањења каматних маржи. Поједине банке су као додатни фактор навеле ублажавање интерних процедура и процене изложености ризику.

С друге стране, банке за Т2 очекују поштравање ценовних услова по којима ће одобравати кредите становништву, и то по основу раста каматних маржи.

Промена услова за одобравање кредита становништву
(нето проценат)

Извор: НБС.

* Нето проценат за одговоре на питања о условима кредита дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати услов кредита поштрен и учешћа банака које су одговориле да ублажен.

** Позитивна вредност указује на поштравање услова, негативна на ублажавање услова.

2.3. Тражња становништва за кредитима и фактори који је опредељују

Становништво је током Т1 повећало тражњу за кредитима, и то у највећој мери за динарским готовинским кредитима и кредитима за рефинансирање, као и за девизно индексираним стамбеним и потрошачким кредитима. Банке су оцениле да су на раст тражње за кредитима највише утицали потребе за рефинансирањем, куповина трајних потрошних добара, као и куповина непокретности, уз раст зарада. Банке су као додатни фактор навеле раст тражње услед повољнијих ценовних елемената код кредита за куповину моторних возила поводом Сајма аутомобила.

Промена тражње становништва за кредитима
(нето проценат)

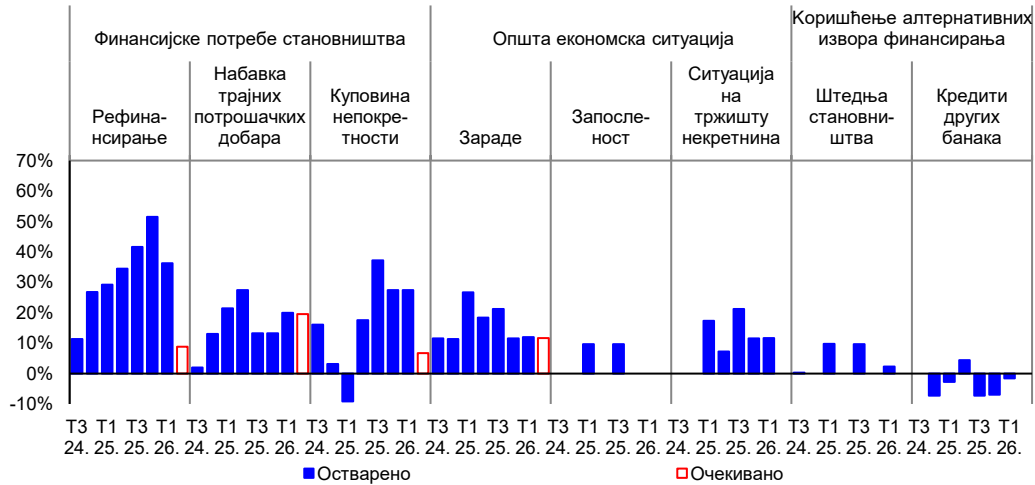
Извор: НБС.

* Нето проценат је дефинисан као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да је повећана и збира процената банака које су одговориле да је смањена.

** Позитивна вредност указује на повећање тражње, негативна на смањење тражње.

Наставак раста тражње становништва за кредитима, динарским и девизним/девизно индексираним, банке очекују и за Т2 под утицајем сличних фактора.

Утицај фактора на промену тражње становништва за кредитима (нето проценат)

Извор: НБС.

* Нето проценат за одговоре на питања о факторима тражње дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео расту тражње и учешћа банака које су одговориле да је допринео смањењу тражње.

** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора повећању тражње, негативна на допринос датог фактора смањењу тражње.